

Les arts en viu davant la temptació de la virtualització

Publicat per [Interacció](#) [1] el 30/06/2020 - 13:56 | Última modificació: 07/05/2026 - 16:32

Llegit des d'avui, l'informe conserva intacta la seva força perquè identifica una tensió que encara travessa moltes polítiques culturals contemporànies: com incorporar la digitalització sense convertir la cultura en una experiència completament desmaterialitzada, individualitzada i dependent de les plataformes tecnològiques. (n. de l'e., 2026)

La pandèmia de la COVID-19 va accelerar un debat que ja feia temps que circulava dins les polítiques culturals: fins a quin punt la digitalització podia transformar, o substituir, l'experiència cultural presencial. L'informe *Live arts in the virtualising world*, publicat per l'IETM el maig d'aquest any, recull aquest moment de desconcert i el converteix en una reflexió crítica sobre el futur de les arts en viu. El text no nega les possibilitats del món digital. Però sí que qüestiona una idea que en aquells primers mesos de confinament començava a consolidar-se amb força: que la virtualització podia resoldre estructuralment la crisi de les arts escèniques.

L'informe parteix d'una constatació evident.

Durant els primers mesos de pandèmia, internet es va omplir de continguts culturals: concerts, espectacles, festivals virtuals, visites digitals o retransmissions gratuïtes. Les arts escèniques també van intentar adaptar-se ràpidament a aquest nou context. Però el document insisteix que el sector de les arts en viu no és "natiu" del món digital i que el seu valor específic depèn precisament de la presència compartida, la proximitat física i l'experiència col·lectiva.

Una de les aportacions més rellevants del text és la seva crítica a la idea de substitució. La digitalització pot ampliar eines de documentació, mediació o relació amb els públics, però no pot reproduir completament allò que passa en una experiència escènica en directe. El document defensa que les arts en viu tenen una capacitat singular per generar trobada, connexió emocional i experiència compartida entre persones diferents. I alerta que una virtualització excessiva pot erosionar precisament aquesta funció social.

L'informe també introdueix una qüestió especialment sensible en aquell context: la relació entre digitalització i sostenibilitat. Diversos discursos polítics començaven a presentar la virtualització com una resposta ecològica a la mobilitat internacional del sector cultural. El text accepta parcialment aquest argument, però recorda que les infraestructures digitals també tenen impactes ambientals i que la sostenibilitat cultural no pot reduir-se únicament a una qüestió de petjada ecològica. Les arts en viu compleixen funcions socials, territorials i comunitàries que difícilment poden ser reemplaçades per interaccions virtuals.

Una altra preocupació central és l'impacte econòmic d'aquesta transformació. El document alerta que la pressió per generar continguts digitals gratuïts pot aprofundir encara més la fragilitat econòmica dels artistes i companyies.

La circulació massiva de continguts en línia durant la pandèmia va multiplicar la visibilitat digital, però també va reforçar la idea que la cultura podia consumir-se sense contraprestació econòmica. En aquest escenari, les arts escèniques quedaven obligades a competir dins un sistema digital dominat per les grans plataformes audiovisuals.

El text acaba proposant una idea rellevant: la digitalització no hauria de ser imposada com una obligació estructural ni com una condició per accedir al suport públic. Han de ser els mateixos artistes i organitzacions culturals qui decideixin com incorporar eines digitals als seus processos creatius, de mediació o de circulació. La qüestió de fons no és triar entre presencialitat o virtualitat, sinó pensar quines formes de relació cultural es volen preservar en un context de transformació accelerada.

Referència

Polivtseva, E. (2020). *Live arts in the virtualising world*. IETM.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: públics de la cultura

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/virtualitats-arts-viu>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/live_arts_in_the_virtualising_world.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8294>